

Digitalni queer jaz

Autorice: Christa Markom, Jelena Tosić, Magdalena Steger, Yvonne Wandl

Digitalni queer jaz (DQG) podoblik je digitalnog rodnog jaza, a odnosi se na razliku i nejednakost u pristupu i korištenju digitalnih tehnologija. Ključna je razlika, međutim, u tome što se DQG ne odnosi samo na razliku između muškaraca i žena nego uzima u obzir cjelokupno LGBTIQ+ društvo. Što je najvažnije, Digital Queer Gap također se upotrebljava za opisivanje nepravde s kojom se suočavaju članovi LGBTIQ+ zajednice (DiGiacomo, 2021).

LGBTIQ+ je akronim za odgovarajuće seksualnosti i rodne identitete. Pojedina slova označuju sljedeće: L označuje lezbijku (ženu koju privlače druge žene), G znači gej (muškarac kojeg privlače muškarci), B znači biseksualac (bez preferiranja određenog spola), T znači transrodnost (rodni identitet, razlikuje se od onog određenog i utvrđenog pri rođenju), I označuje interseksualne (osobe koje imaju fizičke spolne karakteristike koje nisu isključivo muške ili ženske) i Q označuje Queer (zbirni izraz za osobe koje nisu cisrodne osobe, tj. osobe kod kojih se subjektivni spol podudara s biološkim spolom, odnosno heteroseksualni) ili Propitivanje (izraz za osobe koje nisu sigurne u svoju seksualnost i identitet). Plus označuje sve druge seksualnosti i identitete (Cherry, 2020).

Starije LGBTQ+ osobe imaju problema s korištenjem i pristupom digitalnim tehnologijama i internetu. Iznad svega, niski prihodi i mirovine mogli bi ih spriječiti da iskoriste brojne mogućnosti, da putem digitalnih medija i prostora stupe u kontakt s istomišljenicima. Sada postoje mnoge tvrtke i organizacije koje žele poboljšati pristup digitalnom svijetu za ljude iz LGBTIQ+ zajednice i tako smanjiti DQG. Jedna od tih organizacija je SAGE (DiGiacomo, 2021). SAGE je organizacija sa sjedištem u New Yorku i njezin je cilj pomoći starijim LGBTIQ+ osobama. Pruža usluge i programe putem kojih LGBTIQ+ pojedinci mogu potražiti pomoć za bolji angažman i korištenje digitalnih medija (SAGE, 2022). Drugi program je Cyber centar Zaklade Bohnett. Ovaj program ima oko 60 lokacija u različitim gradovima i na sveučilištima. Zahvaljujući njemu studenti i mladi mogu potražiti informacije o LGBTIQ+, naučiti nešto novo o ovoj temi, ali i razgovarati s drugim ljudima. To je posebno važno za ljude koji se kod kuće osjećaju neugodno i boje se da će biti „otkriveni” jer još nisu izišli ili uopće ne žele izići (DiGiacomo, 2021).

Internet je odigrao važnu ulogu u razvoju LGBTIQ+ zajednica. To je alat koji pomaže u povezivanju ljudi, izgradnji i pridruživanju mrežama, stjecanju informacija i znanja o LGBTIQ+ pitanjima, kao i zdravlju i politici. Štoviše, osobito posljednjih godina, postao je važno oružje u političkoj borbi za izražavanje, širenje i jačanje zahtjeva (Edri, 2019).

Međutim, članovi LGBTIQ+ također se suočavaju s problemima na internetu. Na primjer, teško je izraziti svoju seksualnost i željeni identitet na internetu, i u smislu zauzimanja za sebe i svoje intimne sklonosti i izbor, i u smislu informiranja o LGBTIQ+ problemima i poticanja drugih ljudi da se zauzmu za sebe. Postoje mnogi standardi i smjernice u društvenim medijima koji ograničuju ili zabranjuju te aktivnosti. Osim toga, objave u kojima se podržavaju LGBTIQ+ osobe često se prijavljuju i potom brišu, dok homofobične, seksualne i transfobične objave ostaju na mreži. Algoritam je često odgovoran za ovu nepravdu, jer ne može primjereno razlikovati pozitivne i negativne objave te stoga često isključuje LGBTIQ+ članove. Za transrodne osobe očituje se još jedan problem, posebice posljednjih godina, a to je

da je pri registraciji na društvenoj mreži potrebno pravo ime. To se potvrđuje dokumentima koje morate učitati. Sve dok transrodne osobe nisu službeno promijenile svoje ime i spol, moraju navesti svoje rođeno ime s kojim se više ne identificiraju. Međutim, ako navedu svoj novi identitet, računi će im se nakon kratkog vremena blokirati i tako će izgubiti svaku mogućnost kontakta s novim znancima. Još jedna crna točka na internetu jest to što korisnici sve češće kreiraju lažni profil kako bi ga iskoristili za pronalaženje osoba određene seksualne orijentacije. Primjerice, u Egiptu su pronađeni ljudi koji su imali spolnost koja nije u skladu s normom, a zatim su mučeni i ubijeni. Kako bi se to spriječilo, sada postoje posebne aplikacije i mrežne stranice koje su stvorene samo za homoseksualne osobe. Također postoje zahtjevi LGBTIQ+ zajednice da budu uključeni u proizvodnju aplikacija i povezanih pravila (Edri, 2019).

Još jedan primjer diskriminacije LGBTIQ+ zajednice, posebno queer muškaraca, može se vidjeti u Indiji. Indija je bila britanski kolonijalni teritorij i stoga je ondje prevladavao britanski kolonijalni kazneni zakon koji kaže da se sve seksualne radnje definirane kao neprirodne kažnjavaju doživotnim zatvorom. To, među ostalim, znači da je homoseksualnost zabranjena. Ovaj zakon Sud je donio 6. rujna 2018. (Kolmannskog, 2018). Unatoč ovim zakonskim uvjetima, o temi LGBTIQ+, a posebno queera u Indiji, raspravlja se u tiskanim medijima i filmovima te TV emisijama (Dasgupta, 2017).

Literatura

- Cherry, K. (2020). *What Does LGBTQ+ Mean?* Von <https://www.verywellmind.com/what-does-lgbtq-mean-5069804> abgerufen.
- Dasgupta, R. K. (2017). *Digital Queer Cultures in India*. New York: Routledge.
- EDRI (2019). *The digital rights of LGBTQ+ people: When technology reinforces societal oppressions*. Von <https://edri.org/our-work/the-digital-rights-lgbtq-technology-reinforces-societal-oppressions/> abgerufen
- Kolmannskog, V. (2018). Love in Law – The Indian Supreme Court decides in favour of LGBT persons. *Centre on Law & Social Transformation*. S. 1-4.
- SAGE (2022). *Advocacy & Services for LGBT Elders*. Von <https://sagenyc.org/nyc/> abgerufen
- DiGiacomo, R. (2021). *The Digital Divide for LGBTQ People Is Real: These Groups Are Trying to Bridge It*. Von <https://www.delltechnologies.com/en-us/perspectives/the-digital-divide-for-lgbtq-people-is-real-these-groups-are-trying-to-bridge-it/> abgerufen.